

**Olimpiada națională interdisciplinară
CULTURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ
(limba și literatura română și religie)
Etapă județeană/a sectoarelor municipiului București
11 martie 2023
Clasa a X-a**

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Punctajul total este de 100 de puncte. Se acordă 10 puncte din oficiu.

PARTEA I

40 de puncte

Se dă textul:

Unde se duc orele?
Au un fel suspect de a se furișa,
De a scăpa atenției
Dispărând pur și simplu.
Dar ce înseamnă a dispărea?
Cum poate ceva ce este
Să nu mai fie
Ca și cum n-ar fi fost?
Unde se duc orele deodată
Și, mai ales, de unde vin
Ca niște bărci de hârtie
Care lunecă lin
Pe-o mare desenată
Cu valuri pe de rost?

Ana Blandiana, *Unde se duc orele?*,
din vol. *Variațiuni pe o temă dată*

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, cu privire la textul dat. 20 de puncte

1. Notează tema poeziei. **4 puncte**
2. Menționează două motive literare. **4 puncte**
3. Comentează, în 40 – 60 de cuvinte, o figură de stil, pe care o vei preciza. **4 puncte**
4. Explică, în 40 – 60 de cuvinte, rolul enunțurilor interogative. **4 puncte**
5. Prezintă, în 40 – 60 de cuvinte, rolul utilizării verbelor la modul indicativ, timpul prezent. **4 puncte**

B. Redactează un eseu de minimum 200 de cuvinte în care să prezinți relația dintre timp și condiția umană, valorificând textul dat, dar și experiența personală și culturală/religioasă.

20 de puncte

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- prezentarea propriei viziuni asupra modului în care conștiința oferă posibilitatea înțelegerii autentice a lumii; **6 puncte**
- ilustrarea viziunii prezentate cu două secvențe comentate din text; **4 puncte**
- valorificarea a două experiențe, una personală și una culturală/religioasă; **6 puncte**
- dezvoltarea unui punct de vedere original asupra temei. **4 puncte**

PARTEA a II-a

40 de puncte

Se dă textul:

În mica celulă de la zarcă* (Gherla), singur îngenunchez și fac un bilanț. Am intrat în închisoare orb (cu vagi străfulgerări de lumină, dar nu asupra realității, ci interioare, străfulgerări autogene* ale beznei, care despică întunericul fără a-l risipi) și ies cu ochii deschiși; am intrat răsfățat, răzgâiat, ies vindecat de fasoane*, nazuri, ifose; am intrat nemulțumit, ies cunoscând fericirea; am intrat nervos, supărăcios, sensibil la fleacuri, ies nepăsător; soarele și viața îmi spuneau puțin, acum știu să gust felioara de pâine cât de mică; ies admirând mai presus de orice curajul, demnitatea, onoarea, eroismul; ies împăcat: cu cei cărora le-am greșit, cu prietenii și dușmanii mei, ba și cu mine însumi.

Stau deci în genunchi și mulțumesc lui Hristos Dumnezeu și-l făgăduiesc să fac tot ce voi putea spre a mă purta de-acum încolo ca un domn rece în fața tuturor adversităților, piedicilor, zădărilor; numai vesel, mereu recunoscător pentru orice bucurie; și voiesc mai bine moartea decât să fac păcate strigătoare la cer.

Nicolae Steinhardt, *Jurnalul fericirii*

*zarcă – carceră, închisoare

*autogenă – a cărei dezvoltare este produsă de factori interni

*fason – moft

Scrie răspunsul, în enunțuri, pentru fiecare dintre cerințele de mai jos, utilizând informații din textul dat.

20 de puncte

1. Identifică două schimbări dobândite de autor după experiența detenției. **4 puncte**
2. Transcrie secvența care indică idealul de viață pe care și-l propune autorul. **4 puncte**
3. Precizează două aspecte ale relației dintre om și divinitate. **4 puncte**
4. Prezintă, în 40 – 60 de cuvinte, valorificând textul dat, modul în care autorul se raportează la experiența închisorii. **4 puncte**
5. Explică, în 40 – 60 de cuvinte, o semnificație a secvenței: „Am intrat în închisoare orb [...] și ies cu ochii deschiși”. **4 puncte**

B. Redactează un eseu, de minimum 200 de cuvinte, despre conștiință și demnitate în contextul suferinței, pornind de la mesajul afirmației „ies admirând mai presus de orice curajul, demnitatea, onoarea, eroismul”, în care să valorifici o experiență personală/culturală și spirituală/religioasă.

20 de puncte

În conceperea eseului, vei avea în vedere următoarele:

- prezentarea propriei viziuni asupra legăturii dintre conștiință, demnitate și suferință; **6 puncte**
- evidențierea mesajului pe care afirmația indicată îl transmite în contextul respectiv; **6 puncte**
- valorificarea unei experiențe personale/culturale; **4 puncte**
- valorificarea unei experiențe spirituale/religioase. **4 puncte**

REDACTARE

10 puncte

Pentru redactarea întregii lucrări se acordă **10 puncte**, astfel:

- existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere; **2 puncte**
- coerența exprimării (logica formulării enunțurilor, în răspunsurile referitoare la itemii semiobiectivi; logica înlănțuirii ideilor, în compuneri); **4 puncte**
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată); **3 puncte**
- respectarea limitelor minime de cuvinte. **1 punct**